

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Kur Un Kā](#) > [Kā iesniegt lietu Tiesā](#) > Belgium

Kā iesniegt lietu tiesā

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Dažos gadījumos labāk izmantot "strīdu alternatīvas izšķiršanas iespēju" (sk. attiecīgo informācijas apkopojumu).

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Termini, kādos lieta ir jāiesniedz tiesā, ir atšķirīgi un ir atkarīgi no lietas būtības. Uz jautājumiem par termiņiem var atbildēt advokāts vai tā departamenta ierēdnis, kas sniedz pilsoņiem informāciju par tiesu pieejamību.

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Skatīt informācijas apkopojumu "[Kuras valsts tiesai ir piekritība? - Beļģija](#)".

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Skatīt informācijas apkopojumu "[Kuras valsts tiesai ir piekritība? - Beļģija](#)".

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Skatīt informācijas apkopojumu "[Kuras valsts tiesai ir piekritība? - Beļģija](#)".

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Principā pusēm tiesā ir jāierodas personīgi, bet tās var pārstāvēt arī advokāts atbilstoši Beļģijas Tiesu kodeksa (*Gerechtig Wetboek*) 728. panta 1. punktam.

Tādēļ, izņemot tiesvedību kasācijas tiesā (*Hof van Cassatie*) (Tiesu kodeksa 478. un 1080. pants), parastajās tiesās puses var ierasties personīgi un var pašas sniegt savus paziņojumus un nodrošināt aizstāvību. Tomēr tiesa var atcelt minēto iespēju, ja tā konstatē, ka puses nespēj pienācīgi vai pilnīgi diskutēt par savu lietu emociju iespaidā vai pieredzes trūkuma dēļ (Tiesu kodeksa 758. pants).

Puses, kas nolemj neuzsākt tiesvedību tiesā personīgi, var nolīgt advokātu.

Tiesu kodeksā ir noteikts, ka pamatā puses tiesā pārstāv advokāti. Tiesu kodeksa 440. pantā ir noteikts, ka pārstāvības monopola prerogatīvas attiecas uz tiesībām vērsties tiesā, ierasties tiesā un tikt aizstāvētam ar

trešās personas starpniecību. Turklāt advokātu kolēģijas locekļiem ir monopoltiesības parakstīt vienpusējus pieteikumus, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi (Tiesu kodeksa 1026. panta 5. punkts).

Kasācijas tiesā likumīga prasība ir tāda advokāta piedalīšanās, kurš ir ieguvis tiesības īstenot aizstāvību kasācijas tiesā. Minētā prasība neattiecas uz civilprasītājiem krimināllietās (Tiesu kodeksa 478. pants).

Tomēr tiesību aktos ir paredzēti vairāki izņēmumi attiecībā uz Tiesu kodeksa 728. pantā definēto principu, kurā noteikts, ka, ierosinot procesu, un turpmāk pusēm ir jāierodas tiesā personīgi vai ir jāizmanto advokāta pārstāvība (Tiesu kodeksa 728. panta 1. un 2. punkts).

Tiesības pārstāvēt pusi tiesas procesā ietver arī tiesības uzsākt tiesvedību.

Miertiesā, komerciesā un darba strīdu tribunālā puses var pārstāvēt ne vien advokāts, bet arī puses laulātais, asinsradnieks vai ar laulības saitēm saistīts radnieks, kuram ir rakstiska pilnvara un kuru tiesa ir akceptējusi (Tiesu kodeksa 728. panta 2. punkts).

Darba strīdu tribunālos (Tiesu kodeksa 728. panta 3. punkts):

- darbinieku (strādnieku vai pārvaldes darbinieku) pārstāv darbinieku pārstāvības organizācijas delegāts (arodbiedrības pārstāvis), kuram ir rakstiska pilnvara. Arodbiedrības pārstāvis darbinieka vārdā var veikt visas darbības, kas ir daļa no šādas pārstāvības, var vērsties tiesā un var saņemt visus paziņojumus attiecībā uz strīda izskatīšanu un izšķiršanu;
- pašnodarbināto personu pārstāvības organizācijas delegāts var pārstāvēt arī pašnodarbinātās personas gadījumos, ja strīdi ir saistīti ar viņu pašu tiesībām un pienākumiem kā pašnodarbinātām personām vai kā invalīdiem;
- ja strīds ir saistīts ar 1974. gada 7. augusta likuma par tiesību uz iztikas minimumu ieviešanu piemērošanu vai ar 1976. gada 8. jūlija pamatlikuma "Par sabiedrības sociālās labklājības centriem" (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn — OCMW*) piemērošanu, ieinteresēto pusi var atbalstīt un pārstāvēt tādas sociālās organizācijas pārstāvis, kas pārstāv to cilvēku intereses, uz kuriem attiecas minētie tiesību akti.

Pastāv nosacījums, ka juridiskās personas, piemēram, tirdzniecības uzņēmumi, drīkst ierasties tiesā tikai personīgi (t. i., ar savu kompetento institūciju starpniecību), bet tās var izmantot arī advokāta pārstāvību. Juridiskās personas nevar izmantot Tiesu kodeksa 728. panta 2. punktā noteikto izņēmumu, kas sīkāk izklāstīts tālāk.

Turklāt papildus minētajiem izņēmumiem ir paredzēti arī vairāki likumīgi izņēmumi attiecībā uz bērnu aizbildnību un nolaupīšanu.

Iepriekšminētais jo īpaši attiecas uz lietām, kas tiek pamatotas ar:

- Hāgas 1980. gada 25. oktobra Konvenciju par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem, nodrošinot bērna atgriešanos, tiesību uz aizbildnību vai apmeklēšanu ievērošanu vai citā valstī piešķirtu apmeklēšanas tiesību īstenošanu, un
- 1980. gada 20. maija Eiropas Konvenciju par spriedumu atzīšanu un izpildi lietās par aizbildnību pār bērnu un lietās par aizbildnības atjaunošanu pār bērnu.

Minētajos gadījumos pieteikuma iesniedzēju var pārstāvēt prokuratūra (Tiesu kodeksa 1322. *quinquies* pants), ja pieteikuma iesniedzējs ir vērsies centrālajā iestādē.

Procedūra, ar ko nosaka, vai persona var ierosināt tiesvedību viena pati, vai arī tai ir nepieciešama advokāta palīdzība, vispārēji tika izklāstīta iepriekš. Turklāt ir precīzi jānošķir arī tas, kādā veidā var iesniegt prasību.

Beļģijas tiesību akti nosaka vairākus veidus, kā var uzsākt tiesvedību tiesā. Prasību var iesniegt pavēstes veidā, ierodoties brīvprātīgi, iesniedzot *inter partes* pieteikumu vai vienpusēju pieteikumu (sk. tālāk). Lietu ierosina, iesniedzot pieteikumu, t. i., juridisku prasību aizstāvēt personas tiesības.

Principā lieta tiek ierosināta tad, kad tiesu izpildītājs izsniedz paziņojumu, ar kuru puse tiek aicināta ierasties tiesā (Tiesu kodeksa 700. pants). Brīvprātīga ierašanās, *inter partes* pieteikums un vienpusējs pieteikums ir minētā vispārējā principa izņēmumi.

Tālāk dotajās tabulās ir parādīts, kurš veic darbības un vai ir nepieciešama advokāta pārstāvība, ņemot vērā prasības iesniegšanas veidu.

Dokumenta autors atkarībā no prasības iesniegšanas veida

Prasības iesniegšanas veids	Dokumenta autors
Pavēste (Tiesas kodeksa 727.–730. pants)	Pieteikuma iesniedzējs (vai viņa advokāts) lūdz tiesu izpildītājam sniegt uzaicinājumu.
Brīvprātīga ierašanās (Tiesu kodeksa 706. pants)	Strīdā iesaistītās puses (vai viņu advokāti) ierodas tiesā.
<i>Inter partes</i> pieteikums (Tiesu kodeksa 1034. <i>bis</i> –1034. <i>sexies</i> pants, ieskaitot).	Prasību iesniedz pats pieteikuma iesniedzējs (vai viņa advokāts). Advokāta piedalīšanās ir obligāta pieteikuma parakstīšanas un iesniegšanas laikā, neskaitot izņēmuma gadījumus, kas īpaši paredzēti tiesību aktos (Tiesu kodeksa 1026. panta 5. punkts un 1027. panta pirmais teikums).
Vienpusējs pieteikums (Tiesu kodeksa 1025.–1034. pants)	Advokāta pārstāvība
Vai ir vajadzīga advokāta pārstāvība — atkarībā no prasības iesniegšanas veida	Piedalīšanās ir iespējama, bet nav obligāta.
Prasības iesniegšanas veids	Piedalīšanās ir iespējama, bet nav obligāta.
Pavēste (Tiesas kodeksa 727.–730. pants)	
Brīvprātīga ierašanās (Tiesu kodeksa 706. pants)	
<i>Inter partes</i> pieteikums (Tiesu kodeksa 1034. <i>bis</i> –1034. <i>sexies</i> pants, ieskaitot).	Piedalīšanās ir iespējama, bet nav obligāta. Advokāta piedalīšanās ir obligāta pieteikuma parakstīšanas un iesniegšanas laikā, neskaitot izņēmuma gadījumus, kas īpaši paredzēti tiesību aktos (Tiesu kodeksa 1026. panta 5. punkts un 1027. panta pirmais teikums).
Vienpusējs pieteikums (Tiesu kodeksa 1025.–1034. pants)	
Prasības saturs atkarībā no prasības iesniegšanas veida	

Parasti prasība tiek iesniegta pavēstes veidā, attiecībā uz prasības priekšmetu ierobežojumu nav.

Inter partes pieteikumu (Tiesu kodeksa 1034.*bis*–1034.*sexies* pants) var izmantot vairākos gadījumos, kas minēti tiesību aktos. Visbūtiskākie nosacījumi attiecībā uz tiesvedības sākšanu ar *inter partes* pieteikumu ir Tiesu kodeksa 704. un 813. pants, 1056. panta 2. punkts, 1193.*bis*, 1239., 1253.*ter*, 1254., 1320., 1344.*bis* un 1371.*bis* pants un 1454. panta otrais teikums un Civilkodeksa (*Burgerlijk Wetboek*) 331., 331.*bis* un 340.f pants.

Minētie panti jo īpaši attiecas uz:

- brīvprātīgu piedalīšanos;
- apelācijas prasības iesniegšanu;
- nekustamā īpašuma konkrētu pārdošanu;
- uzturlīdzekļiem (pieteikumiem piešķirt, palielināt vai samazināt uzturlīdzekļus vai atcelt to maksāšanu);
- pieteikumiem saistībā ar nomas/īres līgumiem;
- personu aizsardzību;
- darbībām, kas saistītas ar tiesībām un pienākumiem, kuri izriet no ģimenes attiecībām;
- laulības šķiršanu;
- provizorisku budžetu saistībā ar arestu veikšanu.

Prasības tiek celtas, iesniedzot pieteikumu tiesas sekretāram vai nosūtot to tiesas kancelejai ierakstītā vēstulē. Tiesas sekretārs uzaicina puses ierasties tiesā tiesas sēdes dienā, ko noteicis tiesnesis.

Vienpusēju pieteikumu (Tiesu kodeksa 1025.–1034. pants) var izmantot tikai gadījumos, kas īpaši izklāstīti tiesību aktos, tostarp Tiesu kodeksa 584., 585., 588., 594., 606., 708., 1149., 1168., 1177., 1186.–1189., 1192. un 1195. pantā. Vienpusējo pieteikumu izmanto arī gadījumos, kad nav iespējams uzsākt sacīkstes procesu, jo nav pretējās puses.

Tādēļ vienpusēju pieteikumu galvenokārt izmanto tiesvedībā, kurā nav otras puses, piemēram, absolūtas vajadzības lietās.

Ir nepieciešams, lai vienpusēju pieteikumu būtu parakstījis advokāts, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi; pretējā gadījumā pieteikums nav spēkā.

Tātad principā advokāta pārstāvība ir obligāta, lai iesniegtu prasību vienpusēja pieteikuma gadījumā.

Ja strīds attiecas uz lietu, kas ietilpst minēto tiesu kompetencē, puses var brīvprātīgi pārstāvēt sevi, lai brīvprātīgi ierastos šādās tiesās:

- pirmās instances tiesā;
- darba strīdu tribunālā;
- komerciesā;
- miertiesā vai
- policijas tiesā (civilprasību gadījumā).

Brīvprātīgas ierašanās gadījumā puses, kas lūdz nolēmumu, paraksta savu paziņojumu zem tiesas sagatavota ieraksta.

Visus strīdīgos jautājumus var nodot izskatīšanai kompetentajai tiesai šādā veidā, kas ļauj samazināt izdevumus un ietaupīt laiku.

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Persona, kas vēlas iesniegt prasību tiesā, var sazināties ar attiecīgās tiesas reģistrācijas biroju vai kanceleju.

Ja dokuments, ar kuru tiek uzsākta tiesvedība, ir pavēste, tiesu izpildītājs nodrošina attiecīgās pavēstes izsniegšanu un lūdz tiesas kanceleju reģistrēt to izskatāmo lietu sarakstā pēc tam, kad ir izsniegts pavēstes oriģināls vai, ja nepieciešams, noraksts (Tiesu kodeksa 718. pants). Tiesas kanceleja reģistrē visas lietas (uztur izskatāmo lietu sarakstu). Ieraksts izskatāmo lietu sarakstā ir spēkā tikai tad, ja to veic ne vēlāk kā iepriekšējā dienā pirms dienas, kurā plānota tiesas sēde atbilstoši izsniegtajai pavēstei. Vispārējais izskatāmo lietu saraksts ir publisks (Tiesu kodeksa 719. pants). Tāpēc atbildētāji var pārbaudīt, vai lieta, uz kuras izskatīšanu viņi ir uzaicināti, ir iekļauta vispārējā izskatāmo lietu sarakstā.

Brīvprātīgas ierašanās gadījumā puses vai viņu advokāti lūdz tiesas kanceleju iekļaut lietu izskatāmo lietu sarakstā.

Pieteikuma iesniedzējs vai viņa advokāts iesniedz *inter partes* pieteikumu — tik daudz eksemplāros, cik ir ieinteresēto pušu, — tiesas sekretāram vai nosūta tiesas kancelejai ierakstītā vēstulē (Tiesu kodeksa 1034. *quinquies* pants).

Vienpusēju pieteikumu divos eksemplāros advokāts adresē tiesai, kas ir aicināta pieņemt nolēmumu saistībā ar pieteikumu. Minēto pieteikumu arī iesniedz tiesas kancelejā (Tiesu kodeksa 1027. pants).

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Attiecībā uz valodu lietojumu ir jāmin 1935. gada 15. jūnija likums par valodu lietojumu tieslietās (*wet van 15 juni 1935 op het gebruik de talen in gerechtszaken*) (publicēts oficiālajā izdevumā *Moniteur belge / Belgisch Staatsblad* 1935. gada 22. jūnijā). Minētais likums reglamentē valodu lietojumu Beļģijas civiltiesās un komerciesās.

Principā valodu nosaka pēc kompetentās tiesas ģeogrāfiskās atrašanās vietas. Atbilstoši minētā likuma 42. pantam tiek izšķirti trīs lingvistiskie reģioni: franču, holandiešu un vācu lingvistiskais reģions. Turklāt ir arī Briseles divvalodu (franču/holandiešu) aglomerācija, kurā minētā likuma piemērošanas nolūkā ietilpst šādas pašvaldības: Anderlehta (*Anderlecht*), Odeģema (*Auderghem*), Berhema-Sentagata (*Berchem-Sainte-Agathe*), Brisele (*Brussels*), Eterbēka (*Etterbeek*), Evere (*Evere*), Foresta (*Forest*), Ganshorena (*Ganshoren*), Elsene (*Ixelles*), Žete (*Jette*), Kukelberga (*Koekelberg*), Molenbēka-Senžana (*Molenbeek-Saint-Jean*), Senžila (*Saint-Gilles*), Senžostennode (*Saint-Josse-ten-Noode*), Šhārbēka (*Schaerbeek*), Ukla (*Uccle*), Vaternāla-Boitsforta (*Watermael-Boitsfort*), Voluve-Senlambēra (*Woluwe-Saint-Lambert*) un Voluve-Senpjēra (*Woluwe-Saint-Pierre*).

Tomēr atsevišķos gadījumos lietu var nodot izskatīšanai tiesā, kurā lieto citu tiesvedības valodu. Principā atsevišķos gadījumos tiesvedības sākumā var lūgt mainīt procesa valodu.

Prasības formulējums: prasība, ko iesniedz pavēstes veidā, *inter partes* pieteikuma vai vienpusēja pieteikuma veidā, ir jā sagatavo rakstiski, un tai ir jāatbilst konkrētiem procesuālajiem noteikumiem. Tiklīdz lieta ir iekļauta vispārējā izskatāmo lietu sarakstā, tiesas sekretārs uzsāk lietas procesu. Lieta tiek nosūtīta tiesai, kurā prasība ir iesniegta; gadījumā, ja prasība ir pārsūdzība, kas tiek iesniegta otrās instances tiesā, vai ja ir iesaistīta kasācijas tiesa, lieta tiek nosūtīta arī augstākās tiesas kancelejai.

Pašlaik nav iespējams iesniegt prasību pa faksu vai e-pastā.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Tiesību aktos nav paredzēts, ka tiesvedības uzsākšanai būtu jāizmanto iepriekš drukātas veidlapas. Tomēr prasībā ir jāiekļauj vairākas informācijas vienības; ja tās netiek iekļautas, saskaņā ar tiesību aktiem prasība nav spēkā.

Pavēstei, *inter partes* pieteikumam un vienpusējam pieteikumam ir jāatbilst vairākām likumiskajām prasībām, kas noteiktas Tiesu kodeksā; pretējā gadījumā tie nav spēkā. Iekļaujamā informācija galvenokārt ir iesaistīto pušu personas dati, kā arī informācija par pieteikuma priekšmetu, kompetentās tiesas norīkošanu un tiesas sēdes datumu.

Tādēļ pavēstē cita starpā ir jāiekļauj šāda informācija (Tiesu kodeksa 43. un 702. pants):

- tiesu izpildītāja paraksts;
- pieteikuma iesniedzēja uzvārds, vārds(-i) un dzīvesvieta, un — attiecīgā gadījumā — pieteikuma iesniedzēja numurs valsts reģistrā vai uzņēmuma reģistrācijas numurs;
- tās personas vārds, uzvārds un dzīvesvietas adrese vai — gadījumā, ja pastāvīgas dzīvesvietas nav, — pašreizējā adrese, kurai pavēste tiek izsniegta;
- prasības priekšmets un īss argumentu kopsavilkums;
- tās tiesas nosaukums, kurā tiek iesniegta prasība;
- datums (diena, mēnesis, gads), kad pavēste tika iesniegta, un vieta, kur tā tika iesniegta, un
- informācija par tiesas sēdes vietu, datumu un laiku.

Inter partes pieteikumā (Tiesu kodeksa 1034.ter pants) ir jāiekļauj šāda informācija:

- datums (diena, mēnesis un gads);
- pieteikuma iesniedzēja uzvārds, vārds(-i) un dzīvesvieta, un — attiecīgā gadījumā — pieteikuma iesniedzēja nosaukums un numurs valsts reģistrā vai uzņēmuma reģistrācijas numurs;
- tās personas vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese un, ja nepieciešams, amats, kurai pavēste ir jāizsniedz;
- prasības priekšmets un īss argumentu kopsavilkums;
- tās tiesas nosaukums, kurā tiek iesniegta prasība;
- pieteikuma iesniedzēja vai viņa advokāta paraksts.

Vienpusējā pieteikumā ir jāiekļauj šāda informācija (Tiesu kodeksa 1026. pants):

- datums (diena, mēnesis un gads);
- pieteikuma iesniedzēja uzvārds, vārds(-i) un dzīvesvieta, un — attiecīgā gadījumā — pieteikuma iesniedzēja nosaukums un numurs valsts reģistrā vai uzņēmuma reģistrācijas numurs;
- prasības priekšmets un īss argumentu izklāsts;
- tās tiesas nosaukums, kas izskatīs prasību;
- puses advokāta paraksts, ja tiesību aktos nav noteikts citādi.

Brīvprātīgas ierašanās gadījumā pirmajā instancē (pirmās instances tiesā, darba strīdu tribunālā, komercietiesā, miertiesā vai policijas tiesā saistībā ar civilprasību) prasību var ierosināt, pusēm iesniedzot kopīgu pieteikumu. Pusēm šis pieteikums ir jāparaksta un jādatē; pretējā gadījumā tas nebūs spēkā. Pieteikumu iesniedz tiesas sekretāram vai nosūta tiesas kancelejai ierakstītā vēstulē. Pieteikuma iesniegšanu tiesas sekretāram vai

nosūtīšanu ierakstītā vēstulē uzskata par iesniegšanu. Pieteikumu iekļauj izskatāmo lietu sarakstā pēc tam, kad ir samaksātas reģistrācijas nodevas (ja tādas ir jāmaksā). Ja puses vai viena no pusēm to pieprasa vai ja tiesa to uzskata par nepieciešamu, tiesa nosaka tiesas sēdes datumu, kas ir 15 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas. Tad tiesas sekretārs izsauc puses un — attiecīgā gadījumā — to advokātus uz tiesu, nosūtot vienkāršu vēstuli ar aicinājumu ierasties uz tiesas noteikto tiesas sēdi (Tiesu kodeksa 706. pants).

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Tiesai patiešām pienākas samaksa.

Iesniedzot pieteikumu, tā iesniedzējam ir jāveic iemaksa, kas noteikta 4. panta 2. punktā 2017. gada 19. marta Likumā, ar ko izveido budžeta fondu otrā līmeņa juridiskajai palīdzībai (*Wet van 19 maart 2017 tot instelling van een begrotingsfonds voor tweedelijnsrechtsbijstand*); iemaksas apmērs pašlaik ir 20 EUR.

Tiesvedības laikā pusēm ir jāsedz konkrētas izmaksas saistībā ar tiesas procesu, kas ir atkarīgas no procedūrām, par kurām lemj tiesa (izmeklēšanas pasākumi, ekspertu nodevas un izdevumi, ceļa izdevumi u. tml.).

Pēc tiesvedības tiesa uzdod zaudētājai pusei vai, ja tādas nav, prasītājam samaksāt plānošanas nodevu, kuras summa katrā lietā ir atšķirīga. Šīs summas ir noteiktas Reģistrācijas, hipotēku un tiesas nodevu kodeksa (*Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten*) 2691. pantā šādā apmērā:

- mirtiesām un policijas tiesām: 50 EUR;
- pirmās instances tiesām un komercietesām: 165 EUR;
- apelācijas tiesām: 400 EUR;
- kasācijas tiesai: 650 EUR.

Atsevišķās lietās, jo īpaši lietās, kas ietilpst darba strīdu tribunālu kompetencē, un lietās, kas saistītas ar bankrotu un reorganizāciju tiesas uzraudzībā, plānošanas nodeva nav jāmaksā.

Turklāt maksa par izdevumiem principā tiek iekasēta no zaudētājas puses saskaņā ar galīgo lēmumu un parasti saskaņā ar Tiesu kodeksa 1017. pantu. Maksa par šiem izdevumiem ir jāsamaksā vai jāatlīdzina otrai pusei. Ar tiesvedību saistītie izdevumi (Tiesu kodeksa 1018. pants) ir šādi:

1. dažādas tiesas kancelejas nodevas un reģistrācijas nodevas, kā arī zīmognodevas, kas bija jāmaksā pirms Zīmognodevu kodeksa (*Wetboek der zegelrechten*) atcelšanas;
2. maksa, kā arī atalgojums un atlīdzība, kas saistīti ar tiesas dokumentiem;
3. maksa par sprieduma sagatavošanu;
4. izdevumi saistībā ar visiem izmeklēšanas pasākumiem, tostarp samaksa lieciniekiem un ekspertiem;
5. tiesnešu, tiesas sekretāru un pušu ceļa un uzturēšanās izdevumi, ja tiesa viņiem ir uzdevusi doties izbraukumā, un izmaksas par dokumentiem, ja tie tiek sagatavoti tikai tiesvedības nolūkos;
6. tiesību aktos noteiktā daļa no otras puses likumiskās pārstāvības izdevumiem, kā paredzēts 1022. pantā;
7. nodevas, atalgojums un maksas mediatoram, kurš norīkots saskaņā ar 1734. pantu;
8. iemaksa, kas noteikta 4. panta 2. punktā 2017. gada 19. marta Likumā, ar kuru izveido budžeta fondu otrā līmeņa juridiskajai palīdzībai. Advokātu honorāri un izdevumi nav iekļauti tiesas izdevumos. Par šīm maksām vienojas advokāts un klients. Tāpēc katra puse apmaksā sava advokāta honorārus un izdevumus.

Zaudētājai pusei ir pienākums apmaksāt tiesību aktos noteiktu daļu no otras puses likumiskās pārstāvības izdevumiem (Tiesu kodeksa 1018. un 1022. pants). Tā ir vienreizēja iemaksa, kas tiek izmantota, lai segtu uzvarētājas puses advokāta honorāru un uz honorāru balstītu atlīdzību. Minētās (uz honorāru balstītās) atlīdzības summa un veids, kā tā tiek aprēķināta un piešķirta, ir izklāstīts karaļa 2007. gada 26. oktobra dekrētā (*koninklijk besluit van 26 oktober 2007*).

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

(Sk. informācijas apkopojumu "[Juridiskā palīdzība](#)".)

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Faktiski prasība skaitās iesniegta tad, kad tā ir iekļauta vispārējā izskatāmo lietu sarakstā, arī brīvprātīgas ierašanās gadījumā.

Prasības, kas pamatojas uz pieteikumu, un prasības, kas ir iesniegtas pagaidu noregulējuma tiesvedības ietvaros, tiek iekļautas īpašā izskatāmo lietu sarakstā, kas faktiski nozīmē to, ka tās ir iesniegtas.

Iesaistītās puses nesaņem nekādu apstiprinājumu, bet puses var apskatīt vispārējo izskatāmo lietu sarakstu, lai pārlicinātos, ka lieta ir iekļauta. Ja prasība ir iekļauta sarakstā, tiesai ir pienākums attiecīgajā lietā pieņemt nolēmumu.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Vispārīgā gadījumā, ja pusi pārstāv advokāts, viņš sniedz informāciju par tiesvedības gaitu. Informāciju var saņemt arī tās tiesas kancelejā, kurā prasība tiek izskatīta. Turklāt arī pavēstē tiek iekļauta informācija par tiesas sēdes datumu un par to, kurā tiesā prasība tiks izskatīta.

Pirmajā posmā tiek sniegta konkrēta informācija par sākotnējo tiesas sēdi.

Pavēstes gadījumā tiesu izpildītājs informē pieteikuma iesniedzēju par to, kurā datumā notiks sākotnējā tiesas sēde, kas ir tiesvedības pirmais posms.

Inter partes pieteikuma vai brīvprātīgas ierašanās gadījumā puses informē tiesas sekretārs.

Vienpusēja pieteikuma gadījumā tiesas sēde nenotiek. Tomēr gadījumā, ja tiesnesis vēlas uzdot jautājumus, tiesas sekretārs var uzaicināt pieteikuma iesniedzēju uz tiesu.

Otrajā posmā lieta tiek sagatavota iztiesāšanai. Katrai pusei tiek dots tiesību aktos noteikts termiņš (Tiesu kodeksa 747. panta 1. punkts), lai tās varētu iesniegt dokumentus un konstatējumus (rakstiskus argumentus un iebildumus). Ja minētie termiņi netiek ievēroti, var piemērot Tiesu kodeksa 747. panta 2. punktā minētās sankcijas.

Kad lieta ir sagatavota iztiesāšanai un to var nodot tiesā, puses lūdz noteikt tiesas sēdes datumu. Laika posms, kura ietvaros var noteikt tiesas sēdes datumu, ir atkarīgs no tiesas darba slodzes un no tā, cik daudz laika var atvēlēt lietas izskatīšanai. Tiesvedības kopējo ilgumu iepriekš ir grūti noteikt, jo dažos gadījumos ir jāveic papildu procesuālās darbības (jāizstrādā novērtējumi, jāuzklausā puses un liecinieki utt.). Turklāt procesuālu iemeslu dēļ tiesvedību var pārtraukt vai atlikt, vai pat atcelt.

Tiesas sēdes beigās debātes tiek slēgtas un tiesa skata lietu. Principā saskaņā ar Tiesu kodeksa 770. pantu tiesai ir jāpaziņo nolēmums viena mēneša laikā pēc tam, kad lieta ir izskatīta.

Lapa atjaunināta: 17/06/2026

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.